

OPROEPREGLEMENT PROJECTOPROEP HOUTKANTEN LOKALE BESTUREN 2024

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	2
1.1	Visie	2
1.2	Doelstellingen	3
2	Timing.....	3
3	Algemene voorwaarden en bepalingen	4
3.1	Projectpromotor en partnerschap	4
3.1.1	Partnerschap op maat	4
3.2	Projectlocatie en ligging	6
3.3	Aanplantingen en duurzaam onderhoud	7
3.3.1	Lijnvormige houtige kleine landschapselementen	7
3.3.2	Soortkeuze en plantgoed:	8
3.3.3	Nazorg en duurzaam onderhoud	9
3.4	Andere voorwaarden en bepalingen	9
4	Procedure.....	11
4.1	Een projectaanvraag indienen	11
4.2	Ontvankelijkheid van de projectaanvraag	12
4.3	Selectieprocedure	12
4.3.1	Verloop van selectieprocedure	12
4.3.2	Beoordelingscriteria	12
4.4	Uitvoering	14
4.5	Rapportering en einduitbetaling	14
5	Financiering en kosten die in aanmerking komen	16
5.1	Kosten die in aanmerking komen	16
5.1.1	Kosten voor aanplant	17
5.1.2	Nazorg en beheerwerken	17
5.1.3	Kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.	18
5.2	Financiering	20
6	Communicatie over het project	21
7	Terugvordering van subsidies	21
8	Contact	21
9	Inspiratie en nuttige links.....	22
10	Beleidsvaluatie en opvolging van indicatoren	22
11	Bijlagen.....	23
11.1	Lijst normbedragen voor aanplantingen en bescherming van de aanplant en technische voorwaarden	23
11.2	Plantenlijst	26

1 INLEIDING

Dit document geldt als oproepreglement voor de projectoproep voor de aanplant van houtkanten in 2024.

De projectoproep is specifiek gericht naar gemeenten en provincies. Veel houtkanten liggen immers op publiek domein, langs wegen of waterlopen. Met de oproep wordt het beheer en de aanleg van nieuwe houtkanten op openbaar domein gestimuleerd, om zo de biodiversiteit te versterken en om bij te dragen aan het halen van de klimaatdoelstellingen.

Binnen deze projectoproep worden "houtkanten" ruim geïnterpreteerd: ze omvatten alle lijnvormige houtige kleine landschapselementen die we traditioneel in ons Vlaamse landschap en streken aantreffen: houtkanten, knotbomen, bomerijen, hagen, heggen en dreven.

1.1 VISIE

Met het houtkantenplan wil de Vlaams Minister van Omgeving het netwerk van houtige kleine landschapselementen op het platteland kwantitatief en kwalitatief versterken als ruggengraat voor een klimaatrobuust en biodivers buitengebied.

Deze projectoproep geeft mee uitvoering aan de uitbreiding van het houtkantennetwerk door aanplant van nieuwe bomen en struiken te stimuleren bij gemeenten en provincies. Tegelijkertijd zet de oproep ook in op een meer kwalitatief houtkantennetwerk door aandacht voor autochtoon plantgoed, door herstel van sterk gedegradeerde houtkanten mogelijk te maken, én door het duurzaam beheer van die nieuwe landschapselementen.

Lokale besturen krijgen binnen de oproep ook de kans om het draagvlak te vergroten door lokale initiatieven op te zetten rond de aanplant en/of het latere beheer (vorming, initiatieven inzake kennisopbouw, draagvlakverbreding en betrokkenheid van andere lokale actoren bij het project).

Hoewel landbouwers, als beheerders van de open ruimte in Vlaanderen, een belangrijke rol spelen bij het aanplanten en onderhouden van houtkanten, zijn landbouwers niet de doelgroep voor deze oproep. Zij kunnen voor het aanplanten en het beheer van houtkanten immers al gebruik maken van andere bestaande stimuli en ondersteuning (Vlaams Landbouw investeringsfonds voor o.a. aanplant van kleine landschapselementen; beheerovereenkomsten voor het onderhoud ervan). Deze oproep is een aanvulling op de inspanningen van de landbouwers en richt zich specifiek tot gemeenten en provincies die als eigenaars en beheerders van wegen en waterlopen ook gronden en zones in eigendom of beheer hebben, waar houtige kleine landschapselementen van aanzienlijke omvang groeien of aangeplant kunnen worden.

////////////////////////////////////

1.2 DOELSTELLINGEN

Met deze projectoproep beogen we een uitgebreider en beter netwerk aan houtige kleine landschapselementen in het buitengebied.

Via deze oproep stimuleren we gemeenten en provincies om nieuwe hagen, heggen, bomenrijen, knotbomenrijen, dreven en houtkanten **aan te planten** en op die manier lokaal invulling te geven aan de **klimaatdoelstellingen**. Bomen en struiken slaan immers koolstof uit de atmosfeer op tijdens hun groei én helpen om de broeikasgasemissies te verminderen. Dankzij de nieuwe aanplantingen en door ook **nazorg en onderhoud** in de eerste jaren mee te nemen, evenals het **latere beheer**, zorgen we voor een toekomstgerichte en langdurige bijkomende koolstofopslag die gegarandeerd wordt op lange termijn. We beogen over alle oproepen heen minstens 12.000 ton CO₂-opslag, wat het equivalent is van meer dan 100km nieuwe houtige landschapselementen.

Daarnaast zijn die houtige landschapselementen op het platteland ook voor de **biodiversiteit** zeer belangrijk. Hagen, heggen, bomenrijen, knotbomenrijen, dreven en houtkanten zijn immers de habitats van heel wat inheemse flora en fauna (verblijfplaats, nestgelegenheid en voedselbron). Daarnaast vormen ze ook belangrijke en noodzakelijke verbindingen tussen de natuur- en bosgebieden die in Vlaanderen sterk verspreid zijn en nadeel ondervinden van de versnippering van ons landschap. Helaas zagen we de laatste decennia veel houtige landschapselementen degraderen of zelfs helemaal verdwijnen om verschillende redenen. Deze oproep moet de netwerkvorming tussen natuur- en bosgebieden versterken, de biodiversiteit op lokale schaal bevorderen.

Naast bijkomende houtkanten zetten we met deze projectoproep ook in op de **kwitatieve versterking** van het netwerk: door het gebruik van **inheems én autochtoon** plantgoed maken we besturen bewust rond dit thema en stimuleren we indirect de opkweek ervan. Verder kunnen ook sterk gedegradeerde houtige kleine landschapselementen hersteld worden. Tot slot wordt het kwaliteitsvol onderhoud meegenomen door de nazorg en beheerwerken in de eerste jaren na aanplant te integreren en het verder planmatig onderhoud op langere termijn te faciliteren. Beheer in de eerste tien tot twintig jaren van nieuwe houtige kleine landschapselementen is cruciaal in functie van goede ontwikkeling en uitgroei rekening houdend met randvoorwaarden uit de directe omgeving (vlotte en veilige doorgang van verkeer, onderhoud van waterloop, enz.). Van zodra de gewenste beheervorm bereikt is, vormt een regulier beheer de garantie op een lange levensduur en bijgevolg op een langdurige koolstofopslag en standvastig landschapselement in de omgeving.

2 TIMING

- Lancering oproep: oktober 2024
- Indienen projecten: 30 april 2025
- Beoordeling en jurering: mei en juni 2025
- Vastlegging en mededeling resultaten: begin juli 2025
- Start uitvoering projecten: zomer 2025 – eind 2025

//

3 ALGEMENE VOORWAARDEN EN BEPALINGEN

3.1 PROJECTPROMOTOR EN PARTNERSCHAP

Elk project wordt ingediend door één **projectpromotor**. De projectpromotor is de begunstigde van de subsidie en staat in voor de inhoudelijke en financiële opvolging van het project. Een projectpromotor kan meerdere projecten indienen.

De projectpromotor kan **enkel behoren** tot één van onderstaande categorieën:

1. gemeenten, gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (zoals Regionale Landschappen en andere intergemeentelijke samenwerkingsvormen), OCMW's en verzelfstandigde agentschappen van het OCMW;
2. provincies en provinciale verzelfstandigde agentschappen;

Als meerdere van voorgaande categorieën samenwerken binnen één project, treedt één van hen op als promotor, de andere(n) als partner. Als een intergemeentelijke samenwerkingsverband optreedt als promotor dient minstens één gemeente of provincie op te treden als partner.

In functie van het project mag de projectpromotor andere partners betrekken die hem/haar begeleiden en ondersteunen in het hele project of delen ervan (zie 3.1.1) en waarmee samengewerkt wordt. Een partner kan een inhoudelijke en/of financiële rol hebben in het project. Onder financiële rol wordt verstaan het inbrengen van een deel van de eigen middelen in het project en/of het indienen van kosten waarvoor subsidie wordt gevraagd.

De Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest kunnen partner zijn, maar geen subsidies vragen voor gemaakte kosten.

Bij twijfel moet de projectpromotor contact opnemen met de VLM.

3.1.1 Partnerschap op maat

Een projectpromotor mag samenwerken met andere partners naargelang de capaciteit en deskundigheid van de partner voor deze projectoproep en naargelang de beoogde realisatie.

Goede begeleiding is nodig bij de planningsfase, de aanplant en tot en met eerste jaren na aanplant. Die expertise is aanwezig bij diverse organisaties die momenteel samenwerken met of dienstverlening aanbieden voor lokale besturen rond groenprojecten en beheer, hen begeleiden daarbij of in opdracht van hen werken: middenveldorganisaties met werking rond landschaps-, natuur- en groenbeheer (bv. Regionale Landschappen; maatwerkbedrijven met werking rond landschaps-, natuur- en groenbeheer; ...)

Daarnaast kan een de promotor ook een private externe dienstverlener inschakelen bij het project (studiebureau, landschapsarchitecten en groenontwerpers). Zij worden evenwel niet beschouwd als

////////////////////////////////////

projectpartner, maar de kosten van de externe dienstverlening kunnen wel ingebracht worden door de projectpromotor.

De rol van elke projectpartner wordt verduidelijkt in de subsidieaanvraag.

Tussen de projectpromotor en elke projectpartner wordt een samenwerkingsovereenkomst of een intentieverklaring tot samenwerking opgesteld en bij de subsidieaanvraag gevoegd.

- Aangewezen minimumbreedte: Haag: 0,5 tot 1 m; Heg: 1 tot 3 m; Houtkant: ≥ 3m

Om een voldoende lange levensduur van de aanplantingen te garanderen moet de eigendomssituatie van het projectgebied duidelijk zijn. Daarvoor moet één van onderstaande bewijsstukken aangeleverd worden:

- Een kadastraal uittreksel van de locaties waar wordt aangeplant;
- Een bewijs van eigendom of juridisch document dat recht op aanplantingen bewijst;

Uit de aanvraag moet blijken dat het gebruik voor KLE's voor de komende twintig jaar gegarandeerd is. Daarvoor moet één van onderstaande bewijsstukken aangeleverd worden:

- Een overeenkomst tussen de eigenaar en de projectpromotor die duidelijk weergeeft dat de locatie gedurende een periode van minimum 20 jaar ter beschikking wordt gesteld aan de aanvrager.
- Verklaring op eer of uittreksel uit de notulen van het college van burgemeester en schepenen dat weergeeft dat de aanplantingen gedurende een periode van minimum 20 jaar in stand gehouden worden.

3.3 AANPLANTINGEN EN DUURZAAM ONDERHOUD

De projectoproep ondersteunt zowel de aanplantingen van lijnvormige houtige kleine landschapselementen, laat de nazorg en beheerwerken in de eerste jaren uitvoeren én zet het regulier beheer op langere termijn op weg. Om die reden komen kosten voor zowel de aanplantings- als beheerwerken in aanmerking, evenals kosten voor de voorbereiding, supervisie en toezicht/controle daarbij.

3.3.1 Lijnvormige houtige kleine landschapselementen

Naargelang de kenmerken, verschijnings- en beheervorm van de lijnvormige houtige kleine landschapselementen onderscheiden we volgende types in Vlaanderen die onderling nog variëren qua soortensamenstelling, erfgoedwaarde, situering in het landschap (locatie in relatie tot historische landgebruikspatronen), en streekgebonden beheervormen:

- Houtkanten groeien spontaan uit of worden periodiek als hakhout gekapt. Houtwallen zijn houtkanten die op een verhoogde plaats staan.
- Heggen en hagen zijn lijnvormige begroeiingen waarin struweelsoorten overheersen. Heggen groeien breed uit, hagen worden met een korte omlooptijd geschoren of geknipt. In heggen en hagen overheersen gewoonlijk doornstruiken, meestal meidoorn of sleedoorn.
- Bomenrijen omvatten één, soms twee of meerdere rijen van bomen die gewoonlijk op regelmatige afstand van elkaar staan. Dreven hebben meerdere rijen en worden gekenmerkt door een zeer uniform en regelmatig patroon van plantverband, boomkeuze, enz. Een andere bijzondere vorm van bomen, die vaak langs perceelsscheidingen of grachten staan, zijn knotbomen. Door het periodiek kappen van de takken op een bepaalde hoogte boven de grond, ontstaan knoesten waaruit telkens weer nieuwe takken groeien. Meestal gaat het om wilgen, vaak ook om elzen, populieren, eiken, haagbeuk of essen.

De technische voorwaarden bij de afzonderlijke types worden in bijlage besproken, samen met het forfaitair subsidiebedrag dat kan toegekend worden voor de aanplanting.

De combinatie van verschillende types op een locatie, bv. bomenrij en houtkanten, is mogelijk als aan de technische voorwaarden wordt voldaan.

3.3.2 Soortkeuze en plantgoed:

3.3.2.1 Inheemse en streekeigen soorten

In functie van de biodiversiteit en de streekgebonden typologieën van houtige kleine landschapselementen, worden er voor de aanplantingen **uitsluitend inheemse en streekeigen** boom- en struiksoorten gebruikt die geschikt zijn voor de standplaats (bodem, waterhuishouding, enz.). Voor hagen, heggen en houtkanten wordt er bovendien ook aandacht geschonken aan soorten die een sterke bloei kennen en **gunstig zijn voor de wilde bestuivers** (cf. [Vlaams actieplan wilde bestuivers](#)). De projectaanvraag omvat een voorstel van soortkeuze op hoofdlijnen gebaseerd op handleidingen, aanbevelingen of advies van experts. In bijlage vindt u een plantenlijst van inheemse bomen en struiken die kunnen gebruikt worden.

3.3.2.2 Autochtoon plantgoed

Autochtoon plantgoed of ‘Planten van Hier’ zijn afstammelingen van bomen en struiken die zich na de laatste ijstijd spontaan in onze gebieden gevestigd hebben. Omdat deze moederbomen en -struiken hier al zo lang vertoeven, zijn ze perfect aangepast aan de bodem en de leefomstandigheden in onze streken. Bovendien hebben onze fauna en flora zich aangepast aan de groei- en bloeyencyclus van die autochtone bomen en struiken. Hun voortbestaan wordt deels bedreigd omdat dergelijk plantgoed concurrentie ondervindt door invoer van goedkoper zaad- of plantgoed van elders. Nochtans gedijen ze beter in onze streken én worden ze in onze regio opgekweekt, met bijgevolg ook een lokale economische meerwaarde.

Deze oproep stimuleert het gebruik van autochtoon plantgoed en ondersteunt en moedigt indirect ook de opkweek ervan aan in onze regio. Aanplantingen worden daarom uitgevoerd met autochtoon plantgoed opgekweekt uit erkende herkomsten van streekeigen en inheemse soorten, volgens het kwaliteitslabel ‘[Plant van hier](#)’. Als er onvoldoende autochtoon plantgoed beschikbaar is bij de leveranciers, kan daarvan afgeweken worden mits motivering of er kan gekozen worden voor een soort waarvan nog voldoende autochtoon plantgoed beschikbaar is.

Voor sommige soorten is er geen autochtoon plantgoed beschikbaar bij gebrek aan erkende oogstlocaties, en mag er dus afgeweken worden van deze voorwaarde.

Ook voor de aanplant van knotbomen door poten van een bestaande boom te gebruiken, wordt een uitzondering gemaakt omdat er geen certificering voorhanden is.

Voor een overzicht van het beschikbaar erkend plantmateriaal, kunt u de [Lijst Aanbevolen Herkomsten van het INBO](#) ¹raadplegen. Hier staan alle herkomsten met oorsprong ‘autochtoon’ of ‘vermoedelijk autochtoon’

////////////////////////////////////

opgelijst. Enkel van deze soorten en bijbehorende herkomsten is het mogelijk, overeenkomstig de beschikbaarheid bij de erkende bosboomkwekers, om autochtoon plantmateriaal met het bijbehorende label 'Plant van hier' te verkrijgen bij erkende bosboomkwekers.

Erkende bosboomkwekers moeten het autochtoon karakter van inheemse bomen en struiken garanderen via het afleveren van een officieel ['document van de leverancier'](#)². De erkende bosboomkweker is hiervoor verantwoordelijk en dit document moet de levering van het plantmateriaal vergezellen. Maak hierover goede afspraken bij het plaatsen van de bestelling aangezien dergelijke documenten na levering van het plantmateriaal niet meer kunnen afgeleverd worden. Dit 'document van de leverancier' voegt u als bewijsstuk toe bij het inhoudelijke eindverslag.

3.3.3 Nazorg en duurzaam onderhoud

Binnen deze projectoproep worden de **nazorg en de eerste beheerwerken** in de looptijd van het project (4 jaar) vergoed. Daarnaast wordt ook het regulier en kwalitatief onderhoud achteraf gestimuleerd en op weg gezet.

De nazorg omvat de werkzaamheden om de struiken en bomen in de eerste jaren goed te verzorgen. Ook de heraanplant van plantjes die niet groeien of afgestorven zijn, zit daar in. Daarna is het duurzaam onderhoud van groot belang voor een lange levensduur van de haag, heg, bomenrij, knotbomenrij, houtkant, dreef, enz. Een natuurlijke ongecontroleerde uitgroei is bij deze types quasi nooit aan de orde. Ze hebben allemaal één of andere vorm van regulier onderhoud of beheer nodig om ze de eerste twintig jaren na aanplant te laten uitgroeien tot het gewenste eindbeeld (haag, heg, knotboom, enz.) én in latere fase hun natuurlijke groei te sturen en/of onder controle te houden om diverse redenen (omvang in de hand houden ten aanzien van aanpalend landbouwgebruik; doorgang verkeer garanderen; enz.).

Daarom faciliteert de oproep de opmaak van een beheerplanning, initiatieven voor een kwaliteitsvolle uitvoering van het beheer (vorming, opleiding, ondersteuning, enz.) en draagvlakverbreding. Het planmatig beheer op lange termijn wordt gegarandeerd door de invoer van gegevens in een planningssysteem bij de gemeente, provincie of latere beheerder.

Verder stimuleert de oproep de gemeenten en provincies ook om nieuwe initiatieven intern en extern op te zetten rond het regulier en kwalitatief beheer, zoals de nodige vorming aanbieden voor de latere beheerder (eigen diensten of projectpartner), kennisopbouw starten, bepaalde doelgroepen betrekken of inschakelen bij beheerplanning en -uitvoering om draagvlak te vergroten.

3.4 ANDERE VOORWAARDEN EN BEPALINGEN

Aanplantingen als compensaties voor een administratieve of rechterlijke maatregel (omgevingsvergunning, overtreding, enz.) komen niet in aanmerking voor subsidie uit deze oproep. Ook percelen waar kleine

² Overeenkomstig het Technisch Controlerreglement van de Dienst kwaliteit van het departement Landbouw en Visserij gebaseerd op Europese Richtlijn 1999/105/EG

4.4 UITVOERING

Het volledige project wordt binnen een termijn van 4 jaar uitgevoerd, te rekenen vanaf de begindatum bepaald in het Ministerieel Besluit. De vroegste begindatum valt samen met de datum van ondertekening van het Ministerieel Besluit. Een begindatum kan dus niet voor de datum van ondertekening vallen. De uiterlijke begindatum voor de projecten is 1 januari 2026.

Als een project vertraging oploopt en de geplande uitvoeringstermijn niet haalt, moet de projectaanvrager een gemotiveerde aanvraag tot termijnverlenging indienen bij de VLM. Die aanvraag moet uiterlijk zes maanden voor het einde van de projectuitvoeringstermijn ingediend worden en zal beoordeeld en al dan niet goedgekeurd worden door de VLM. De verlenging wordt niet goedgekeurd als die niet tijdig aangevraagd werd.

Een verlenging van de uitvoeringstermijn kan slechts éénmalig toegekend worden en bedraagt maximaal 12 maanden. De verlenging brengt geen budgettaire meerkost teweeg.

Wijzigingen aan het project (inhoudelijk of financieel) of wijzigingen aan de doelstellingen van het project moeten vooraf gemeld worden aan VLM.

Andere wijzigingen, bijvoorbeeld aan de gegevens van de aanvrager (adres, bankgegevens, statuten...), vergunningstoestand, planning, ... moeten ook tijdig doorgegeven worden aan de VLM.

De aanplantingen in het kader van dit project worden gedurende 20 jaar in stand gehouden door de projectpromotor, zoniet dienen de subsidies geheel of gedeeltelijk terugbetaald te worden.

4.5 RAPPORTERING EN EINDUITBETALING

De aanvrager dient een inhoudelijk eindverslag en een financieel overzicht in bij de VLM, ten laatste binnen de drie maanden na het verstrijken van de projectuitvoeringstermijn van het project. De sjablonen daarvoor zullen aangeleverd worden door de VLM.

Als er een verlenging van het project werd goedgekeurd, moet de rapportering gebeuren ten laatste drie maanden na het einde van de verlengde termijn.

Het inhoudelijke eindverslag bevat minstens volgende gegevens:

- een beschrijving van de uitgevoerde aanplantingen (inclusief eventuele bescherming), nazorg en beheerwerken in de loop van het project, met opgave van de nodige gegevens voor de berekening van de forfaitaire subsidiebedragen; de eventuele afwijkingen ten opzicht van de projectvraag worden duidelijk vermeld en gemotiveerd;
- de personeelsinzet van projectpromotor en/of partners bij de projectonderdelen (aanplanting, nazorg-beheer, draagvlakverbreding);

////////////////////////////////////

- een beknopte beschrijving van de activiteiten in het kader van het project voor draagvlakverbreding en voor de opstart van het beheer;
- foto's van het eindresultaat van de aanplantingen en de activiteiten;
- factuur van het gebruikte plantmateriaal met vermelding van soorten en aantallen;
- 'document van de leverancier' afgeleverd bij de levering van het plantmateriaal dat het autochtoon karakter garandeert (indien van toepassing: zie hiervoor 3.3.2.2. Autochtoon plantgoed), uitgezonderd voor aanplant van knobomen met poten.

Voor de begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer wordt een financieel overzicht toegevoegd dat minstens volgende gegevens bevat:

- personeelsinzet van de projectpromotor en/of partners: motivering voor de inzet bij projectonderdeel, de effectieve tijdsinzet (uren) en loonbarema;
- kosten van werkingsmiddelen;
- kosten van externe dienstverlening: de factuur wordt als bewijsstuk toegevoegd.
- in voorkomend geval de gegevens over andere subsidies of toelagen die goedgekeurd zijn of waarvan de aanvraag nog loopt.

De VLM kan indien nodig bijkomende bewijsstukken of gegevens opvragen. De projectaanvrager krijgt dan nog 10 werkdagen om die te bezorgen. De VLM kan op elk moment ter plaatse een controle uitvoeren van de effectieve realisatie van het project.

Op basis van de bewezen en aanvaarde kosten voor de uitvoering van het project wordt het definitieve financieringsbedrag herberekend. Het herberekende bedrag kan nooit het toegekende financieringsbedrag uit het ministerieel besluit overschrijden.

5 FINANCIERING EN KOSTEN DIE IN AANMERKING KOMEN

De subsidie is maximaal 70% van de totale kostprijs van het project en bedraagt maximaal 50.000€. Het gaat om de kosten die in aanmerking komen binnen dit oproepreglement rekening houdend met de normbedragen en maximale grensbedragen voor bepaalde kosten (zie §5.1.2 en 5.1.3).

Er wordt een duidelijke en realistische raming van de totale projectkost vermeld in het projectvoorstel, met een eigen bijdrage van minstens 30%. De eigen bijdrage mag via andere subsidies of toelagen onder voorwaarde van 5.2

Alleen kosten die gemaakt en betaald worden binnen de termijn van de uitvoering van het project, komen in aanmerking voor subsidiëring. Kosten voor de verdere instandhouding van de aanplantingen na afloop van het project (instandhouding 20 jaar – zie §4.4), worden dus niet in rekening gebracht.

5.1 KOSTEN DIE IN AANMERKING KOMEN

Volgende kosten die binnen het project gemaakt worden, komen in aanmerking voor subsidiëring:

- kosten voor de uitvoering van de aanplanting, inclusief eventuele flankerende werken om de aanplant te beschermen;
- kosten voor de uitvoering van nazorg en beheerwerken tijdens de looptijd van het project;
- kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer. Dat kunnen personeelskosten, kosten voor externe dienstverlening en werkingskosten zijn.

Deze kosten kunnen door projectpromotor of partner gemaakt worden.

Volgende kosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring:

- kosten die geen duidelijke link hebben met het project;
- kosten waarvoor de facturatie en betaling gebeurden vóór de start of na de afloop van de projectuitvoeringstermijn;
- kosten voor aankoop, huur en/of pacht van gronden;
- kosten voor aankoop van machinerie of werkmateriaal voor aanplant, onderhoud/beheer;
- Kosten voor bestrijdingsmiddelen
- kosten voor vergunningsplichtige werken waarvoor geen vergunning aangeleverd wordt;
- boetes, financiële sancties, schulden en gerechtskosten;
- recupereerbare btw;
- studiekosten;
- kosten voor werken uitgevoerd voorafgaand de aanplant

5.1.1 Kosten voor aanplant

De subsidie voor de aanplanting en bijhorende bescherming, wordt uitsluitend berekend op basis van de normbedragen vermeld in dit oproepreglement en de effectieve realisaties op het terrein.

De uitvoerder van de aanplantingen is daarbij niet relevant: zowel aanplantingen die met eigen gemeentelijke of provinciale diensten uitgevoerd worden, als aanplantingen die uitbesteed worden komen in aanmerking voor subsidie.

Andere werkzaamheden die verband houden met de aanplanting maar niet vermeld worden bij de normbedragen, worden niet in aanmerking genomen voor subsidiëring (zoals voorafgaandelijke grondbewerking vóór aanplanting, palen om de aanplanting te markeren, exotenbestrijding, verwijderen van dood hout voorafgaand herstel, enz.).

De noodzaak voor de bescherming (omheining, afrastering) wordt omstandig gemotiveerd in de projectaanvraag.

5.1.2 Nazorg en beheerwerken

Voor de nazorg en beheerwerken wordt een procentueel bedrag van 20% van de effectieve en bewezen aanplanting in rekening genomen (exclusief kosten voor bescherming), waarop vervolgens het algemene subsidiepercentage (70%) wordt toegepast. De uitvoering van de nazorg en beheerwerken wordt gestaafd aan de hand van beeldmateriaal of andere bewijsstukken (tijdsregistratiesysteem, facturen voor werken, aankoop materiaal, enz.) en kan volgende werkzaamheden omvatten (niet-limitatieve opsomming):

- Nazorg (voor alle types KLE):
 - water geven (naargelang weersomstandigheden en bodemcondities)
 - afgestorven plantgoed (na één groeiseizoen) vervangen;
 - maaiwerken van concurrerende begroeiing;
 - andere werken in de eerste twee jaren na aanplant die nodig zijn om de groei van de individuele bomen en struiken en het vooropgestelde houtig klein landschapselement als geheel te garanderen;
- Beheer:
 - Hagen en heggen: eerste snoeibeurten;
 - Knotboom: scheuten op stam verwijderen en na 2 à 3 jaar takken op kop wegsnoeien (eerste knotbeurt)naargelang groeisnelheid;
 - Opgaande boom: steunpalen wegnemen na één of twee groeiseizoenen; takken op stam wegsnoeien i.f.v. takvrije stam en kroonontwikkeling;
 - Andere werkzaamheden die nodig zijn voor de groei en gewenste ontwikkeling van aangeplante bomen en struiken.

////////////////////////////////////

5.1.3 Kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.

De projectpromotor kan volgende kosten inbrengen voor de begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer:

- personeelskosten of kosten van externe dienstverlening voor de voorbereiding, advisering, supervisie, evenals toezicht/controle voor, tijdens én na de aanplanting, nazorg en beheerwerken;
Voor de aanplanting omvat dat technisch, administratieve, logistieke en organisatorische voorbereiding van de aanplanting (terreinbezoek, soortkeuze volgens standplaats en type KLE, vergunningsaanvraag, eventueel marktbevraging overheidsopdrachten, plantgoed bestellen, beplantingsplan uitwerken, enz.). Tijdens en kort na de uitvoering van de aanplantingen is supervisie en toezicht op de uitvoering van de werken belangrijk zodat dit volgens de regels van de kunst en de opgegeven lasten gebeurt.
In het eerstvolgende groeiseizoen is opvolging van de aanplant belangrijk om uitval (plantgoed dat niet groeit) te bekijken, nazorg te bepalen en de eerste beheerwerken voor te bereiden, op te volgen en te controleren.
- Personeels-, werkingskosten en/of kosten van externe dienstverlening voor de initiatieven rond draagvlakverbreding in de fase van de aanplant en/of het beheer (communicatie, opmaak en productie communicatiemateriaal, organisatie van evenementen, doelgroepen betrekken en/of activeren,...) om de betrokkenheid van en het draagvlak bij omwonenden, streekbewoners en andere doelgroepen te vergroten (zoals landbouwers, vrijwilligers, buurtcomité, wijkorganisatie.),
- Personeels-, werkingskosten en/of kosten van externe dienstverlening voor de opstart van duurzaam en kwalitatief beheer (opmaak beheerplanning, vorming organiseren, systeem voor kennisopbouw opstarten, enz.)

Deze kosten worden evenwel tot een maximum van 5.000€ per project in rekening gebracht.

Voor de berekening van de personeelskost van de projectpromotor of -partner wordt er gewerkt met een vereenvoudigde kostenoptie (die reeds toegepast wordt bij EFRO-projecten):

$$\text{maandwedde} * (1,2/100) = \text{standaarduurtarief.}$$

De factor van 1,2 houdt rekening met alle kosten van de werkgever bovenop het brutoloon (vakantiegeld, eindejaarstoelage), maar ook met verminderingen, ziekte, verlof, etc. Voor de vaststelling van het subsidiabele bedrag van de personeelskosten geeft de projectpromotor dus de gepresteerde uren van het personeelslid op, de verantwoording voor die inzet, evenals de maandwedde.

////////////////////////////////////

Overzicht kosten en kostprijsberekening per projectonderdeel :

	maximum -bedrag	Berekening op basis van	Kostprijsberekening
Kosten voor uitvoering van AANPLANTING	/	Normbedragen aanplanting	Voorziene aanplanting X normbedrag
Kosten voor de BESCHERMING van de aanplanting (omheining/afrastering)	/	Normbedragen bescherming	Voorziene bescherming X normbedrag
Kosten voor NAZORG en BEHEERwerken	/	20% van kostprijs voor aanplanting (excl. bescherming)	20% van kosten voor uitvoering aanplanting
Diverse kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer: - Eigen personeel of personeel van partners - Kosten voor externe dienstverlening - Werkingskost	Max. 5000 €	personeelskost volgens profiel/barema Kost voor inzet personeel op basis van factuur Kostenbewijs (factuur, onkostennota)	Aantal gepresteerde uren X personeelskost volgens profiel/barema Aantal gepresteerde uren X kostprijs volgens factuur
TOTALE Projectkost			SOM van bovenstaande kosten

Het subsidiebedrag bedraagt maximaal 70% van de totale projectkost die rekening houdt met normbedragen, de procentuele verhoudingen en maximale bedragen.

5.2 FINANCIERING

Er worden geen voorschotten voorzien voor de goedgekeurde projecten.

De projectpromotoren zorgen voor een eigen inbreng van minimaal 30% van de totale projectkost. De eigen inbreng bestaat uit het niet-gesubsidieerde deel van aanplant, nazorg/beheer, én diverse kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.

Andere subsidies mogen gebruikt worden voor de eigen inbreng tenzij die afkomstig zijn van het Lokaal energie- en klimaatpact. Ze worden wel op voorhand gemeld, en de totale subsidiëring mag niet meer bedragen dan 100% van de totale projectkost.

6 COMMUNICATIE OVER HET PROJECT

De projectpromotor voorziet minstens één infobord³ per project, vlakbij de aanplantingen, voor de zichtbaarheid en herkenning van de aanplanting. Op het infobord komt inhoudelijke informatie over het nieuwe houtig klein landschapselement. Omvang, kleur- en materiaalgebruik van de communicatiedrager worden afgestemd op de omgeving: het infobord mag voldoende aandacht trekken en opvallen, maar wordt geïntegreerd in het landschap.

Aanvullende communicatie-initiatieven zijn uiteraard toegelaten en aangewezen (artikel, sociale media⁴, infoblad, nieuwsbrief, ...).

Het logo van de Vlaamse Landmaatschappij moet vermeld worden bij alle communicatie activiteiten over het project. U kunt daarvoor het combilogo of sponsorlogo gebruiken dat u vindt op [de website van de VLM](#).

7 TERUGVORDERING VAN SUBSIDIES

De toegekende subsidie kan geheel of gedeeltelijk teruggevorderd worden of niet volledig uitbetaald worden in onderstaande gevallen:

- de uitvoering van de activiteiten is onvoldoende;
- bij de besteding van de subsidie wordt de [regelgeving voor overheidsopdrachten](#) niet nageleefd;
- de begunstigde leeft de voorwaarden niet na waaronder de projectsubsidie werd verleend;
- de begunstigde leeft de communicatieverplichtingen niet na;
- de begunstigde wendt de subsidie niet aan voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend;
- de begunstigde verhindert de controle ter plaatse;
- de begunstigde verantwoordt de subsidie niet volledig en binnen de bepaalde termijn.

8 CONTACT

Als u vragen hebt, kunt u altijd mailen naar houtkanten@vlm.be.

³ met vermelding van de herkomst van de subsidies

⁴ De Vlaamse Landmaatschappij is actief op Facebook, Twitter en LinkedIn. Tagt u ons in uw communicatie via sociale media? Wij vinden het fijn om de vorderingen op terrein te zien, en delen uw bericht graag op onze kanalen als dat past in onze sociale mediaplanning.

11 BIJLAGEN:

11.1 LIJST NORMBEDRAGEN VOOR AANPLANTINGEN EN BESCHERMING VAN DE AANPLANT EN TECHNISCHE VOORWAARDEN

Werkzaamheden die op forfaitaire basis in aanmerking komen voor de subsidie	Normbedrag (euro)	Norm-eenheid	Technische voorwaarden
Aanplant haag	12,75 €	m	(1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een haag wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een haag is minstens 25m lang, heeft minstens 4 planten per meter, is aangelegd met plantgoed dat minstens 60cm hoog is en wordt aangeplant tussen 15 november en 15 maart. Dode planten worden door geschikte soorten vervangen. Indien noodzakelijk wordt de haag met een afrastering beschermd tegen het vee; (4) waardplanten voor bacterievuur worden niet geplant in een straal van 1000m van fruitboomgaarden en boomkwekerijen; (5) er worden geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt op de haag;
Aanplant heg	4,68€	m	1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een heg wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een heg is minstens 25m lang, heeft minstens 1 plant per meter, is aangelegd met plantgoed dat minstens 60cm hoog is en wordt aangeplant tussen 15 november en 15 maart. Dode planten worden door geschikte soorten vervangen. Indien noodzakelijk wordt de heg met een afrastering beschermd

eenstijlige meidoorn	crataegus monogyna
egelantier	rosa rubiginosa
europese zwarte populier	populus nigra
fladderiep (steelolm)	ulmus laevis
gaspeldoorn	ulex europaeus
gelderse roos	viburnum opulus
gele kornoelje	cornus mas
geoorde wilg	salix aurita
gewone es	fraxinus excelsior
gewone esdoorn	acer pseudoplatanus
gewone vlier	sambucus nigra
gewone vogelkers	prunus padus
gladde iep (veldolm)	ulmus minor
grauwe abeel	populus x canescens
grauwe / rosse wilg	salix cinerea
grauwe els	alnus incana
grootbladige linde (zomerlinde)	tilia platyphyllos
grove den	pinus sylvestris
haagbeuk	carpinus betulus
hazelaar	corylus avellana
heggeroos	rosa corymbifera

hondsroos	rosa canina
hulst	ilex aquifolium
katwilg	salix viminalis
kleinbladige linde (winterlinde)	tilia cordata
kleinbloemige roos	rosa micrantha
koraalmeidoorn	crataegus rosiformis
kraagroos	rosa agrestis
kraakwilg	salix fragilis
kroosjes	prunus domestica subsp. insititia
laurierwilg	salix pentandra
mispel	mespilus germanica
noorse esdoorn	acer platanoides
ratelpopulier	populus tremula
rode kornoelje	cornus sanguinea
ruwe berk	betula pendula
ruwe iep (bergolm)	ulmus glabra
schietwilg	salix alba
schijnegelantier	rosa columnifera
sleedoorn	prunus spinosa
spaanse aak (veldesdoorn)	acer campestre

